

Kā kompensēt darbinieku viesnīcas izdevumus?

Dace Everte, ZAB "Sorainen", vecākā nodokļu menedžere

<https://ifinances.lv/raksti/gramatvediba/dokumenti/ka-kompenset-darbinieku-viesnīcas-izdevumus/17853>

Uzņēmums ir Latvijas pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksātājs un sniedz kravu iekraušanas un izkraušanas pakalpojumus ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas un Skandināvijas klientiem. Uzņēmuma saimnieciskā darbība norit galvenokārt Latvijas teritorijā un darbiniekiem ir iespēja atgriezties saimnieciskās darbības bāzes teritorijā darba laikā. Bet ir reizes, kad plānoto darbu nav iespējams izdarīt vienas darba dienas laikā. Tāpēc uzņēmums nodrošina darbiniekiem naktsmītnes un izdevumus sedz no saviem līdzekļiem. Pēcāk, saņemot grāmatvedībā attaisnojuma dokumentus, šos izdevumus kompensē pasūtītājs jeb klients.

Sakiet, lūdzu, vai uzņēmums drīkst, izrakstot rēķinu klientam par viesnīcas izdevumu kompensāciju, piemērot PVN likmi 12% apmērā, pamatojoties uz Pievienotās vērtība nodokļa likuma (PVN likums) [39. panta](#) 3. daļas 1. punktu un [42. panta](#) 10. daļu?

PVN likuma [35. panta](#) 3. daļā noteikts, ka *pakalpojuma vērtībā ietilpst visas izmaksas, kā arī visi saskaņā ar normatīvajiem aktiem par šā pakalpojuma sniegšanu maksājamie nodokļi, nodevas un citi obligātie maksājumi, izņemot pievienotās vērtības nodokli*. No šīs normas izriet lasītāja pienākums iekļaut viesnīcas izmaksas sava pakalpojuma rēķinā.

Saskaņā ar šo normu, lasītāja rīcība varētu būt šāda:

- viesnīcas rēķinu noformē, norādot lasītāja uzņēmumu kā izmitināšanas pakalpojumu saņēmēju;
- PVN priekšnodokli par viesnīcas izmaksām lasītāja uzņēmumam ir tiesības atskaitīt;

- rēķinā par lasītāja klienta pasūtījumā izpildītajiem kraušanas darbiem viesnīcas izmaksas (bez PVN) iekļauj pakalpojuma cenas aprēķinā (pieskaita darījuma vērtībai);
- kraušanas pakalpojumiem piemēro 21% PVN, ja tie sniegti Latvijā reģistrētai sabiedrībai, vai nepiemēro PVN, ja pakalpojums sniegts ārvalstu uzņēmumam, kurš ir PVN maksātājs savā valstī.

Lasītāja minētais PVN likuma [39. panta](#) 3. daļas 1. punkts nosaka: *Darījuma ar nodokli apliekamajā vērtībā neiekļauj [...] summu, ko preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs saņēmis no preču vai pakalpojuma saņēmēja kā tādu izmaksu atmaksu, kuras veiktas preču vai pakalpojuma saņēmēja vārdā un interesēs.*

Šī norma ir piemērojama tad, ja pakalpojumu sniedzējs samaksā kādu rēķinu sava klienta vārdā – piemēram, automašīnu tirgotājs nopērk automašīnai apdrošināšanu vai samaksā ekspluatācijas nodokli klienta interesēs. Līdzīgi to ir skaidrojusi Eiropas Savienības Tiesa spriedumā C-98/05.

Analoģiski, lasītāja situācijā to varētu piemērot, ja lasītājs būtu samaksājis viesnīcas rēķinu klienta darbiniekiem. Tādā gadījumā kompensācijas rēķinu lasītājs izrakstītu par visu viesnīcas rēķina summu, nepiemērojot uzcenojumu un PVN atsevišķi neizdalot. Izrakstot kompensācijas rēķinu, lasītājam nebūtu tiesību uz priekšnodokļa atskaitīšanu saskaņā ar rēķinu, ko tas saņem no viesnīcas (jo viesnīcas pakalpojumu neizmanto apliekamu darījumu nodrošināšanai).

Tā kā lasītājs pēc būtības nav uzņēmies veikt apmaksu par tādiem izdevumiem, kas rodas viņa klientam, bet gan sedz savu darbinieku papildu izmaksas, iesaku lasītājam rēķinu izrakstīt, iekļaujot viesnīcas rēķinu sava pakalpojuma izmaksās.